

Avesta Whiskysällskaps provning nr 20 2006-11-25

Sammanfattning

Text: Arne Hellberg. Foto: Arne Hellberg

Föreningen avslutade provningsåret 2006 med en vertikalprovning på restaurang Kungsgatan 4. Temat för kvällen var Balvenie och provningsledare var Christian Ingerhed, Berntson AB. Vi var 62 deltagare på plats samt 4 som valt att ta småflaskor.

Generell information

Styrelsen hälsade deltagarna välkomna och informerade om

- Malt Whisky Yearbook 2007
  - Deltagarna fick en sista chans att beställa boken innan beställningen går iväg.
- AWS tröjor
  - Anita förklarade att man till årsmötet kommer att ge prov på tröjor som kan komma att tryckas upp med AWS märkning. Beställningar kommer att tas upp på årsmötet.
- Provning 21
  - Kort information om kommande provning med tema Ardbeg 2007-02-10.
- Provning 19
  - Kort information om föregående provning med tema Highland Park 2006-11-16.

Föredrag och Provning

Det var nu andra gången Christian besökte oss i Avesta. Förra gången var han tillsammans med Ludovic Ducrocq, Glenfiddich (AWS provning nr 12). Nu var det dags att prova oss igenom William Grant & Sons andra whiskymärke - Balvenie.

Christian Ingerhed

Balvenie

Christian förklarade att Balvenie är det enda destilleriet där man kan se allt från början till slut. De har eget mälteri där man mälta, delvis, eget korn och slutligen även egen buteljering. Man har idag 9 pannor, att jämföra med "storebror" Glenfiddich som har 28.

Balvenie öppnade ett guidencecenter för cirka ett år sedan där man har två turer per dag med upp till åtta personer per tur för en kostnad av £25. En tur tar ungefär tre timmar.

En del uppgifter om Balvenie och generell information om whisky gavs löpande under provningen

Prov 1 – Balvenie Founders Reserve 10 år

	<p><u>Balvenie Founders Reserve 10 år, 40%</u> Denna whisky slutade man tillverka för ungefär ett år sedan.</p> <p>Den består av både whisky som lagrats i både first och second fill bourbon- eller sherry-fat. Whiskyn får gifta sig i en "Marrying Tun" i mellan 4 – 6 månader. [AWS kommentar: Se noteringar från Glenfiddich provningen (nr 12) för mer information om användandet av "Marrying Tun"]</p> <p>Christian finner här gräsighet och hötoner i doften. Smaken ska ge en del frukttoner</p>
---	--

Vid mältningen torkar man kornet med kol men under en tid av 4 och en halv timme eldas det med torv. Detta kommer inte fram i smaken men ger dock lite mera "kropp"

Prov 2 – Balvenie DoubleWood 12 r

	<p><u>Balvenie DoubleWood 12 år, 40%</u> Denna whisky ligger 11 år på bourbonfat och avslutar sedan med ett års lagring på sherryfat. Detta är den första whiskyutgåvan som man gjorde en dubbellagring av.</p> <p>Christian bad oss att skaka om glaset (med en hand ovanpå) för att kunna känna skillnaden i doft före och efter omskakningen. Man ska här kunna få fram sherry- och russintoner i smaken.</p>
---	--

Sherryfat börjar bli en bristvara. Man har löst tillgången på sherryfat genom att ha ett samarbete med en sherrybodega i Spanien där man har uteslutande rätt till deras sherryfat.

Genom att också ha ett eget tunnbinderi så säkrar man kvaliteten på sina fat. Man köper upp bourbonfat i USA och de levereras i delar. Tunnbinderarna bygger sedan upp faten på nytt och vattenfyller dem med tryck. Eventuella läckage fixas till och man provtrycker igen. När faten är godkända kan de användas för whiskylagring. Tunnbinderiet producerar ungefär 16 fat per dag.

Prov 3 – Balvenie RumWood 14 år

Balvenie RumWood 14 år, 40%

Denna whisky finns inte i produktion längre. Denna utgåva var en engångsföreteelse.. Den såldes i UK (United Kingdom) och Frankrike.

Den har lagrats 13 år på Bourbonfat och därefter 4-5 månader på romfat.

Man ska här kunna känna en viss sockersötma från romfaten.

Vi fick också veta lite om kylfiltrering. Kylfiltrering är en process som tar bort "långkedjiga" fettsyror vilket ger en mer estetiskt tilltalande dryck som inte grumlar sig när man tillsätter vatten. Scottish Malt Institute säger att det är anatomiskt omöjligt för människan att känna av dessa fettkedjor, med andra ord ska det inte göra någon skillnad. Institutet säger också att färgämnet sockerkulör (enda godkända färgämnet - E150a) inte heller kan kännas av i smaken.

Christian kan inte svara på om Balvenie tillsätter färgämnen eller inte i de olika buteljeringarna, men säger att det kan användas vid behov.

Prov 4 – Balvenie PortWood 1991 14 år

Balvenie PortWood 1991 14 år, 40%

Denna whisky har lagrats 14 år på Bourbonfat och därefter 4-6 månader på portvinsfat. Denna buteljering görs vartannat år (föregående var 1989 och nästa blir 1993).

Christian tycker att porten kommer fram rätt tydligt i denna whisky.

Namnet Balvenie kommer av att när man startade Glenfiddich så köpte man upp marken omkring för att skydda källorna. En av tomterna var Balvenie Castel, och Balveniedestilleriet byggdes upp inom slottet.

[AWS kommentar: Försök säga "Skotsk Slottswhisky" snabbt några gånger. Det är svårt även om man har/inte har druckit någon whisky]

Christian nämnde att när whisky dunstar från fat är det doften från koldioxid som man känner av.

Prov 5 – Balvenie Single Barrel 15 år

Balvenie Single Barrel 15 år, 47,8%

Denna buteljering kommer från ett och samma fat. Whiskyn är grovfiltrerad och därefter buteljerad.

Christian berättade att de hade gjort en utgåva med Islay-avslutning vilken medförde en del rabalder. Det fanns de som menade att det därmed inte var en Single Malt. Glenfiddich Caraoan Reserve verkar dock inte ha givit upphov till samma uppståndelse.

[AWS kommentar: Se noteringar från Glenfiddich provningen för mer information om Glenfiddich Caraoan Reserve]

Vi fick också information om att om sex till åtta år kommer det att komma ut en rökig Glenfiddich.

Prov 6 – Balvenie PortWood 21 år

	<p>Balvenie PortWood 21 år, 40%</p> <p>Denna whisky har lagrats 21 år på bourbonfat för att sedan avslutas 4-6 månader på portvinsfat. Den kan uppfattas mer rökig än de övriga. Det är porten som ger den karaktären.</p> <p>Denna whisky brukar vinna guld i de tävlingar den ställer upp. Med lite tur kommer den att komma in på det ordinarie sortimentet på systembolaget. Den kostar ca 1159 SEK idag och är nu offererad för ett utpris på 799 SEK till Systembolaget</p> <p>[AWS kommentar: Det medför i så fall också en prissänkning då systembolaget har extra påslag för beställningssortimentet jämfört med ordinarie sortiment]</p>
---	---

Destillerifakta: Balvenie (Speyside)

(Fakta från Malt Whisky Yearbook 2007 samt whiskyguiden.se)

Ägare: William Grant & Sons (äger 4 destillerier)
Startår: 1892
Produktionskapacitet: 5 600 000 liter per år
Ingår/ingick i Blended: Grant's

Kort historik:

När en brand 1891 förstörde hela lagret av Glenlivet och hela blendedindustrin var desperat efter Speysidewhisky såg William Grant möjligheten och återuppbyggde Balvenie New House till Balvenie Distillery. Delar av utrustningen hämtas begagnad ifrån destillerierna Lagavulin och Glen Albyn och man körde efter 15 månader igång 1893 med två pannor.

1957, 1965 och 1971 installerades ytterligare två pannor vilket gav totalt åtta pannor.

Den första officiella buteljeringen av Balvenie släpptes 1973. Dessförinnan hade man alltså levererat till blended whisky. 1990 öppnades också destilleriet Kininvie på samma plats som i huvudsak levererar whisky till Grant's.

Utgåvor:

Balvenie har som standardutgåvor

- Doublewood 12 år, Portwood 1991, Single Barrel 15, Portwood 21 år, Balvenie 30 år samt Balvenie 50 år.

Det finns också en del begränsade utgåvor från Balvenie såsom

- Rum Wood 14 år, New Wood 17 år, Balvenie Cask 191 och Balvenie Roasted Malt 14 etc.

Övrigt:

Balvenie är ett av de större destillerierna i Skottland. De kommer också på 10:e plats bland mest sålda malt whisky i världen.

Det som sedan gör dem unika är att de har både golvmältning och eget tunnbinderi. Ungefär 10 % av malten hanteras via golvmältning och kornet kommer från egna ägor.

Omröstningsresultat:

Laguppställningen för dagen (provades från höger till vänster)

Christian frågade om vilken whisky som deltagarna hade som favorit, och resultatet blev,

Prov	Whisky	Antal röster
Prov 1	Balvenie Founders Reserve 10 år	0
Prov 2	Balvenie DoubleWood 12 år	5
Prov 3	Balvenie RumWood 14 år	15
Prov 4	Balvenie PortWood 1991, 14 år	4
Prov 5	Balvenie Single Barrel 15 år	3
Prov 6	Balvenie PortWood 21 år	30

Det var ingen svårighet att utse kvällens vinnare, vilken blev **Balvenie PortWood 21 år**.

Lotteri och avslutning

Som vanligt arrangerades ett lotteri i samband med provningen. Christian bidrog med 6 par väldigt fina Glenfiddich glas.

Christian tackades för en intressant föreläsning och fick som tack en Whiskykalender för 2007.

Föreningen passade också på att tacka Mona Ekström, Kungsgatan 4, för all hjälp under året med en likadan kalender.

Källor och hänvisningar:

- www.systembolaget.se
- www.whiskyguiden.se
- <http://www.highlandpark.co.uk>
- Malt Whisky Yearbook 2007

För mer information om Balvenie, se även www.balvenie.com

Sammanställning över provad whisky:

Uppgifterna kommer från Systembolaget om inget annat anges.

Balvenie Founders Reserve 10 år	Ca 400 kr (100 cl)
Finns inte hos SB. Inköpt i tax-free på finlandsfärja	Alkoholhalt 40 %
Färg	<i>Notering saknas</i>
Doft	<i>Notering saknas</i>
Smak	<i>Notering saknas</i>

Balvenie DoubleWood 12 år	439 kr (70 cl)
Nr 80236 - Beställningssortimentet	Alkoholhalt 40 %
Färg	<i>Notering saknas</i>
Doft	Balvenies hemsida: Söt frukt och toner av oloroso sherry med ett lager av honung och vanilj.
Smak	Balvenies hemsida: Nötig sötma, kanelkryddig med ett delikat lager av sherry med en lång och värmande eftersmak.

Balvenie Rum Wood 14 år.	Ca 620 kr (70 cl)
Finns inte hos SB. Inköpt i utlandet.	Alkoholhalt 40 %
Färg	<i>Notering saknas</i>
Doft	<i>Notering saknas</i>
Smak	<i>Notering saknas</i>

Balvenie PortWood 1991, 14 år	499 kr (70 cl)
Nr 70851 - Beställningssortimentet	Alkoholhalt 40 %
Färg	Balvenies hemsida: Gyllene mörkröd och klar.
Doft	Balvenies hemsida: Parfym och fruktiga, mogna russin med aning av vanilj och ek med en nötig torrhet.
Smak	Balvenies hemsida: Krämig, nästan silkeslen med rik fruktighet, honung och lät kryddighet. Eftersmaken är lång, mild med viss nötighet

Balvenie Singel Barrel 15 år	619 kr (70 cl)
Nr 80462- Beställningssortimentet	Alkoholhalt 47,8%
Färg	<i>Notering saknas</i>
Doft	Balvenies hemsida: Vålloftande arom av vanilj och honungssötma, antydan av ljunng och torr ek.
Smak	Balvenies hemsida: Rik och komplex, påverkad av ålder och noggrann lagring, har honungslig maltighet med vaniljsmak och antydan av kryddiga torv toner. Eftersmaken är komplex med en ton av lakrits.

Balvenie PortWood 21 år	1159 kr (70 cl)
Nr 70852 - Beställningssortimentet	Alkoholhalt 40%
Färg	<i>Notering saknas</i>
Doft	Balvenies hemsida: En parfym av fruktiga och mogna russin uppbackad av en nötig torrhet.
Smak	Balvenies hemsida: Krämig, silkeslen med rik fruktighet, honung och lät kryddighet. Eftersmaken är lång, mild med viss nötighet